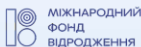


АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

Особливості діяльності переміщених органів публічного управління з підтримки внутрішньо переміщених осіб на території Одеської області

Андрій Грудкін, аналітик ВГО “Асоціація сприяння самоорганізації населення”

Аналітична записка підготовлена у межах Проєкту «Імпульс», що реалізовується Міжнародним фондом «Відродження» та Фондом Східна Європа за фінансування Норвегії (Norad) та Швеції (Sida). Зміст матеріалу не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження», Фонду Східна Європа, Уряду Норвегії та Уряду Швеції.



ЗМІСТ

Вступ	3
Аспекти діяльності закладів підтримки ВПО, утворених переміщеними органами управління	5
З Донецької області	6
Осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади “З Бахмутом у серці. Одеса”	6
Центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб “Я-Маріуполь”, м. Одеса	10
Центр підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч”	17
З Луганської області	23
Координаційний центр допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області	23
З Херсонської області	30
Гуманітарний центр Херсонщини “Вільні Разом”, м. Одеса.....	30
Висновки та рекомендації	37



ВСТУП

Повномасштабне вторгнення росії та тимчасова окупація окремих територій спричинили переміщення до підконтрольних Україні регіонів військових адміністрацій – органів, які були утворені з метою здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Найбільш масового переміщення військових адміністрацій зазнали Донецька, Луганська, Запорізька та Херсонська області.

Очевидно, що більшість із зазначених функцій неможливо виконувати без фізичного доступу до територій, отже військові адміністрації не в змозі вирішувати основні завдання, покладені на них державою згідно із Законом України “Про правовий режим воєнного стану”.

Водночас держава не приймає рішень та не веде комунікацію щодо майбутнього таких органів, а дискусії на цю тему відбуваються здебільшого у неформальній площині. Втім, все частіше в публічному просторі лунають різні голоси: від значного скорочення витрат з державного бюджету до повної ліквідації переміщених військових адміністрацій. Прихильники таких рішень оперують аргументами про дублювання функцій переміщених інституцій з органами місцевого самоврядування приймаючих громад. Крім того, з державного бюджету України до місцевих бюджетів тимчасово окупованих громад спрямовуються значні кошти, зокрема на оплату праці працівників військових адміністрацій.

З іншого боку переміщені органи забезпечують інституційну тяглість місцевого самоврядування тимчасово окупованих громад та є легальною місцевою владою на протипагу незаконній діяльності окупаційних адміністрацій. Військові адміністрації є носіями унікальних даних про тимчасово окуповані громади, забезпечують зв'язок між земляками, управляють культурною спадщиною, надають ексклюзивні послуги переміщеному населенню, зокрема у царині освіти, дистанційного обстеження зруйнованого та пошкодженого майна, сприяють збереженню місцевої ідентичності тощо. Ці інституції також є зберігачами кадрового ресурсу тимчасово окупованих громад, на базі якого має бути сформована екосистема публічного управління перехідного періоду до моменту проведення виборів після деокупації.

Цілком імовірно, що саме строкатість цього спектру проблем і ризиків формують середовище невизначеності в колі ключових стейкхолдерів на рівні національної публічної влади, заважають напрацювати консолідоване бачення та стратегію щодо цих органів.

На тлі вакууму рішень з боку держави, самі військові адміністрації прагнуть до самозбереження, адаптуються до поточних умов через сформовані ними ж моделі роботи в умовах переміщення. Обласні військові адміністрації також зацікавлені у збереженні переміщених органів нижчого рівня, адже останні формують для них виконавську інфраструктуру, завдяки якій можна демонструвати результати та виконувати завдання від центральних органів виконавчої влади. Тому обласні адміністрації виконують координаційну функцію для районних військових адміністрацій та військових адміністрацій населених пунктів.

Одними з основних форматів роботи переміщених районних військових адміністрацій та військових адміністрацій населених пунктів є утворені ними платформи з надання послуг внутрішньо переміщеному населенню. Структура, функціонал та ефективність таких платформ різняться в залежності від різних факторів: ресурсної спроможності, якості адміністрування, місць розміщення тощо. Відрізняються й назви: центри підтримки ВПО, гуманітарні хаби, гуманітарні центри і тому подібне. Наразі відсутні стандартизовані підходи до створення подібних платформ, система оцінки якості надання послуг, відповідності таких послуг реальним потребам внутрішньо переміщених осіб.

Дане дослідження має на меті визначити особливості діяльності переміщених органів публічного управління з Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб на території Одеської області. В результаті аналізу – сформувані рекомендації заінтересованим сторонам в контексті інтенсифікації державної політики щодо тимчасово окупованих територій, процесу деокупації та підтримки постраждалого населення. Зокрема йдеться про виконання завдання №150 Плану пріоритетних дій Уряду: створення моделі функціонування єдиних центрів підтримки вразливих категорій населення (хабів), збереження місцевої ідентичності. Дослідження покликане визначити, які моделі та підходи до підтримки внутрішньо переміщених осіб є найбільш ефективними та не призводять до дублювання функцій з органами приймаючих громад.

Методи дослідження:

- ▶ аналіз відповідей на доступ до публічної інформації;
- ▶ скринінг даних з відкритих офіційних джерел – веб-сайтів, сторінок у Facebook, каналів у месенджерах.

АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ПІДТРИМКИ ВПО, УТВОРЕНИХ ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ З ДОНЕЦЬКОЇ, ЛУГАНСЬКОЇ, ЗАПОРІЗЬКОЇ ТА ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ НА ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

За даними ІОЦ Мінсоцполітики станом на червень 2025 року в Одеській області зареєстровано 217 465 внутрішньо переміщених осіб, з яких у м. Одеса – 132 861. Дані про кількість зареєстрованих ВПО в Одеській області з конкретних областей, районів та територіальних громад здебільшого не обліковуються переміщеними органами управління.

На території Одеської області ідентифіковано 5 закладів підтримки ВПО, утворених переміщеними органами управління з Донецької, Луганської, Херсонської областей та жодного закладу із Запорізької області. З 5 закладів усі 5 здійснюють свою діяльність на території м. Одеса та утворені після початку повномасштабного вторгнення рф в Україну. В Таблиці 1 надана зведена інформація про переміщені органи управління, на базі яких утворені заклади підтримки ВПО та їх найменування.

Таблиця 1.

Зведена інформація щодо закладів підтримки ВПО, утворених переміщеними органами управління з Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей на території Одеської області.

Область	Переміщений орган управління, на базі якого утворений заклад	Найменування
Донецька	Бахмутська міська військова адміністрація	Осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади "З Бахмутом у серці. Одеса"
	Маріупольська міська рада	Центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб "Я-Маріуполь", м. Одеса
	Волноваська районна державна адміністрація, районна військова адміністрація	Центр підтримки ВПО Волноваського району Донецької області "Пліч-о-Пліч"
Луганська	Щастинська районна державна адміністрація, Щастинська районна військова адміністрація	Координаційний центр допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області
Херсонська	Скадовська міська військова адміністрація, Новокаховська міська військова адміністрація, Зеленопідська сільська військова адміністрація, Верхньорогачицька селищна військова адміністрація	Гуманітарний центр Херсонщини "Вільні Разом"
Запорізька	-	-

Ідентифіковані різні підходи до утворення, наймінгу та організації діяльності закладів підтримки ВПО переміщеними органами управління.

Донецька область

1. ОСЕРЕДОК ПІДТРИМКИ МЕШКАНЦІВ БАХМУТСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ “З БАХМУТОМ У СЕРЦІ. ОДЕСА”.

Осередок утворений згідно з розпорядженням начальника Бахмутської міської військової адміністрації (далі МВА) “Про утворення осередків підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади” від 19.04.2023 № 75 рр зі змінами. Загалом Бахмутська МВА утворила 11 осередків “З Бахмутом в серці” включно з Одесою. Серед них заклади у Дніпрі, Києві, Харкові, Полтаві, Кривому Розі, Жовтих Водах, Львові, Чернігові, Кам'янці-Подільському та Кропивницькому. Це другий за кількістю після Маріуполя показник утворених закладів підтримки ВПО переміщеними органами управління Донецької області. Згаданим розпорядженням затверджене також типове положення про осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади. Метою утворення визначене забезпечення єдиної системи логістичного супроводу гуманітарної допомоги та координації зусиль для досягнення ефективного результату із задоволення нагальних потреб та життєзабезпечення виключно переміщених мешканців Бахмутської міської територіальної громади.

Також чітко визначені завдання осередку:

- 1) здійснення моніторингу, збирання відомостей щодо потреб мешканців та аналіз отриманої інформації для задоволення таких потреб;
- 2) прийом, накопичення, сортування та логістичний супровід, забезпечення розподілу та видачі мешканцям гуманітарної допомоги, що надходить від донорів (вітчизняних та іноземних), інших органів державної влади та місцевого самоврядування;
- 3) визначення кількості та об'єму гуманітарної допомоги, періодичність її надання мешканцям облік гуманітарної допомоги та складання відповідної звітності згідно чинного законодавства;
- 4) налагодження та покращення взаємодії з іншими гуманітарними осередками (центрами, хабами тощо), органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями (у тому числі міжнародними);
- 5) створення належних умов для надання всебічної допомоги мешканцям за тимчасовим місцем проживання, шляхом організації за адресою розміщення осередку заходів із надання:
 - соціальної допомоги;
 - первинної правової допомоги;



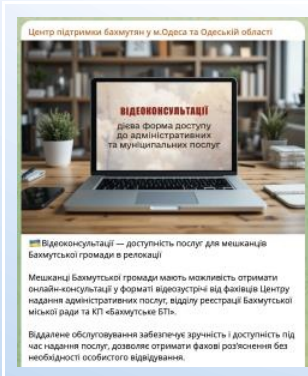
- інформаційно-консультативної допомоги у сферах соціального захисту, працевлаштування, тощо;
- психологічної підтримки;
- освітніх послуг та організації культурного дозвілля тощо.

Згідно з отриманою інформацією: “штатні одиниці не передбачені, визначена відповідальна особа за роботу осередку. Робота в осередку здійснюється на волонтерських засадах”, а “посадові обов’язки штатних одиниць не передбачені”. Повідомляється, що “доступ для маломобільних груп населення наявний”, проте не конкретизує як саме.

Бахмутська міська військова адміністрація уклала Декларацію солідарності з Одеською міською радою. Документ визначає наміри про співпрацю, проте не містить конкретних механізмів співробітництва, зокрема в контексті діяльності осередку. Також укладений меморандум між Бахмутською міською радою та БО “МБФ “Українська душа”. Ключовими напрями співробітництва є гуманітарна підтримка та створення гідних умов для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Згідно з отриманою інформацією, у 2024-2025 роках осередок не залучав позабюджетні кошти для реалізації проєктів чи заходів. Орган не витрачає кошти бюджету Бахмутської громади на оренду приміщення та відшкодування інших супутніх витрат.

Осередок “З Бахмутом в серці. Одеса” комунікує з бенефіціарами через телеграм спільноту, де публікує актуальні та корисні новини, анонси подій та заходів. Спільнота має 968 підписників, втім цей канал комунікації не передбачає можливості коментування. Крім того, постійно працює гаряча лінія для надання довідок та консультацій.



Центр підтримки бахмутян у м.Одеса та Одеській області
до УВАГИ ДЛЯ Мешканців
БАХМУТСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ!

Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради розпочало прийом документів для надання матеріальної допомоги мешканцям Бахмутської міської територіальної громади, які вимушено перемістились до безпечніших регіонів України через війну, на компенсацію витрат на придбання електроприладів для обігріву житлових приміщень.

ХТО МОЖЕ ОТРИМАТИ КОМПЕНСАЦІЮ: Допомога надається **ОДНОРАЗОВО** мешканцям Бахмутської міської територіальної громади, які після початку воєнного стану набули статус внутрішньо переміщеної особи (ВПО) та мають довідку ВПО.

ВАЖЛИВО: Компенсація надається за електроприлади для обігріву, які були придбані після 1 січня 2024 року.

ВИДИ ЕЛЕКТРОПРИЛАДІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ КОМПЕНСАЦІЇ:
 Компенсація надається за придбання:
 • масляні радіатори;
 • електричні конвектори;
 • інфрачервоні обігрівачі;
 • керамічні панелі;
 • тепловентилятори.

РОЗМІР ДОПОМОГИ: Матеріальна допомога надається одноразово у розмірі фактичних витрат на придбання

Центр підтримки бахмутян у м.Одеса та Одеській області
 Переслано від **Центр підтримки бахмутян у м.Одеса та Одеській області**

Шановні Бахмутяни !!
Центр підтримки бахмутян м. Одеса та Одеської області
ПОПЕРЕДЬНО !

Збирає дані щодо кількості дітей Бахмутської громади у віці від 3 до 16 років (включно), які наразі проживають у м. Одеса та Одеській області

Для отримання новорічних подарунків від Бахмутської міської військової адміністрації

Зверніть УВАГУ !
 Якщо у родині 2 та більше дітей
Регіструвати треба кожну дитину ОКРЕМО !

ПОПЕРЕДЖАЄМО !
 Новорічні подарунки **Будуть видаватися ТІЛЬКИ**
У Центрі підтримки бахмутян
за адресою м. Одеса, вул. Водопровадна, 13
за наявності
 Оригіналів документів на дітей.

Регістрація буде відкрита до 18:00 години 09.10.2025

за посиланням

Звітність про діяльність осередку генерується виключно за показниками щодо обсягів надання гуманітарної допомоги, військова адміністрація не створює інформації про кількість осіб, яким надано допомогу за іншими видами послуг та категоріями бенефіціарів.

Таблиця 2.

Інформація щодо надання гуманітарної допомоги на базі осередку підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади “3 Бахмутом у серці. Одеса” у 2024-2025 роках.

Тип допомоги	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
Продукти харчування (набори)	4227	1231	5458
Гігієна (набори)	283	1830	2113
Продукти харчування (одиниці)	1833	3188	5021
Побутові речі для облаштування (набори)	327	36	363
Одяг для дітей у віці 0 - 1 рік (набори)	9	102	111
Рюкзаки для дітей (одиниці)	38	1	39
Медичні вироби (упаковки)	182	155	337
Засоби технічної реабілітації (одиниці)	12	958	970
Набори канцелярії	25	50	75
Екстрена грошова допомога (особи)	601	150	751

На базі осередку надають консультації різного характеру як власними силами, так і з залученням зовнішніх спеціалістів:

- соціальна допомога – власні спеціалісти;
- працевлаштування – зовнішні спеціалісти;
- юридичні – зовнішні спеціалісти;
- психологічні – зовнішні спеціалісти;
- медичні – власні спеціалісти.

7

ВИСНОВКИ:

Осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади “З Бахмутом у серці. Одеса” утворений у квітні 2023 року рішенням Бахмутської міської військової адміністрації як один із 11 аналогічних осередків по Україні. Важливо, що діяльність спрямована виключно на підтримку внутрішньо переміщених осіб із Бахмутської громади, а не усіх ВПО з Бахмутського району чи Донецької області. Це є логічною моделлю, яка відповідає природному функціоналу органу місцевого самоврядування, або його тимчасового органу-замінника – військової адміністрації, яка має надавати послуги населенню, чи в даному випадку, переміщеному населенню конкретної територіальної громади. Проте такий підхід виключає можливість отримати допомогу ВПО, які перемістилися з Бахмутського району.

“З Бахмутом у серці. Одеса” функціонує без введення окремих штатних посад з відповідними зафіксованими посадовими обов'язками, які відповідають діяльності осередку. Інформація про те, що чиновники працюють “на волонтерських засадах” дає розуміння про підхід Бахмутської МВА, яка вирішила не змінювати свою класичну структуру відділів та управлінь, яка більш притаманна для роботи “на землі”. Натомість адміністрація обмежилась визначенням функцій неформально, як додаткового навантаження до основних. Це можна розцінювати як недолік, який не сприяє структурним змінам, по суті включаючи відповідальність конкретних посадових осіб та уповільнює процес переформатування інституції під роботу в умовах переміщення.

Для компенсації витрат на оренду та утримання приміщення не залучаються кошти з місцевого бюджету Бахмутської громади, що потенційно дозволяє спрямувати їх на інші послуги переміщеному населенню.

Комунікація з ВПО з Бахмутської громади здійснюється через [телеграм-спільноту](#), що є доволі зручним інструментом для донесення інформації.

Щомісяця в середньому публікується 16 повідомлень, що є досить низьким показником у порівнянні з іншими закладами підтримки ВПО, що підлягали аналізу. Якість контенту можна оцінити як високу, повідомлення структуровані, містять ключову інформацію, яка викладена чітко, часто супроводжуючись візуальними елементами та емодзі. Втім, відсутність можливості коментування не дозволяє отримувати зворотній зв'язок. Водночас, важливим каналом комунікації є гаряча лінія, яка забезпечує прямий контакт з ВПО та потенційно є ключовим інструментом для оцінки потреб та визначення пріоритетів.

Одним з основних напрямів роботи є гуманітарна допомога. У 2024–2025 роках її отримали загалом 15 238 осіб, переважно у вигляді продуктових наборів (~69%). Решту видів підтримки складають гігієнічні набори (~14%) наборів та засоби технічної реабілітації (~6%). За 9 місяців 2025 року бенефіціарам було надано в 6 разів більше гігієнічних наборів, ніж у попередньому році, водночас скоротилась допомога у вигляді продуктових наборів. У 80 разів зросла підтримка засобами технічної реабілітації, у 2 рази – канцелярськими товарами. Можна зробити висновок, що це є результатом кращої оцінки потреб з урахуванням відповідних даних при визначенні видів допомоги. Разом з тим, в 4 рази зменшилась грошова допомога. Осередок не обліковує в агрегованому вигляді інформацію про послуги, зокрема в царинах молодіжної політики та патріотичного виховання, культури та збереження локальної ідентичності, дозвілля та оздоровлення дітей, соціальної згуртованості тощо. Відсутність деталізації за видами послуг та категоріями бенефіціарів обмежує потенціал для оцінки ефективності роботи, аналізу та планування.

Загалом робота осередку демонструє високий рівень самоорганізації, але потребує системного підходу до інституційного розвитку, налагодження двосторонньої комунікації з ВПО та розширення звітності для кращого розуміння реальних потреб і результатів діяльності. Особливу увагу варто приділити обліку даних про категорії бенефіціарів та збільшенню періодичності контенту.

2. ЦЕНТР ПІДТРИМКИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ТА/АБО ЕВАКУЙОВАНИХ ОСІБ “Я-МАРІУПОЛЬ”, М. ОДЕСА.

Центр є структурним підрозділом комунального комерційного підприємства Маріупольської міської ради “м.ЄХАБ” і не має статусу юридичної особи. Заклад є одним з 21 центрів мережі “Я-Маріуполь”, які також працюють у Дніпрі, Києві, Львові, Харкові, Полтаві, Кривому Розі, Житомирі, Рівному, Кропивницькому,

Ужгороді тощо. Діяльність центру регулюється положенням комунального некомерційного підприємства “м.ЄХАБ”. Заклад працює у місті Одесі, проте регулярно здійснює виїзди по області у рамках мобільного проєкту "Поруч з тобою". Загалом центр надає послуги понад 4500 громадян. Фахівці раз на місяць виїжджають у віддалені міста для надання допомоги ВПО з маріупольської громади, зокрема до Білгород-Дністровського, Чорноморська,⁷ Південного. На таких зустрічах адміністратори надають необхідний інформаційний супровід та різнопланову гуманітарну підтримку, помічник ветерана особисто спілкується із родинами військових та фіксує потреби, адміністраторка ЦНАП допомагає налаштувати документи в Дії та певний спектр послуг.

Оскільки центр є структурним підрозділом комунального підприємства, він має штатну структуру, яка складається з 13 штатних одиниць: начальник центру, менеджер, 2 адміністратори центру, юрисконсульт, психолог, фахівець із зв'язків з громадськістю, фахівець із соціальної роботи, менеджер з підбору персоналу, адміністратор дитячої кімнати, фахівець з культурних проєктів, соціальний працівник, прибиральник службових приміщень. Для кожної зі штатних одиниць визначені посадові обов'язки.

Зазначається що доступ наразі умови доступності для маломобільних груп не забезпечені.

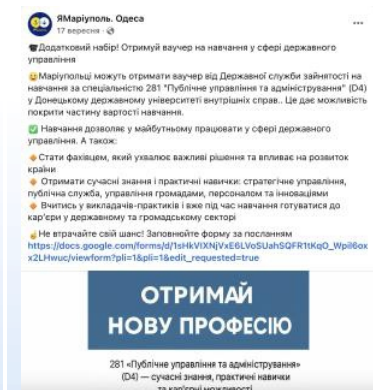
Виконавчий комітет Маріупольської міської ради повідомляє, що центр не укладає меморандумів, оскільки не є юридичною особою. Ні центр “Я-Маріуполь”, м. Одеса, ні КНП “м.ЄХАБ” не залучають позабюджетні кошти. Втім варто зазначити, що паралельно функціонує Благодійний фонд “Я-Маріуполь”, який виконує цю функцію та надає підтримку внутрішньо переміщеним особам на базі мережі центрів, зокрема в Одесі. Фонд інтенсивно співпрацює з міжнародними гуманітарними донорами, такими як Данська рада у справах біженців, Save the Children, ADRA, UNICEF, Лікарі світу тощо.

8

Міська рада витрачає кошти бюджету Маріупольської громади на оренду приміщення та відшкодування комунальних послуг. У 2024 році: оренда – 1113 тисяч грн, комунальні послуги – 118,7 тисяч гривень. За 9 місяців 2025 року: оренда – 921,2 тисяч грн, комунальні послуги – 45,2 тисяч грн.

Взаємодія з переміщеним населенням забезпечується через кілька основних джерел:

[сторінка у Facebook](#), на яку підписані 289 осіб. Середня кількість постів за місяць – 40. На сторінці публікуються дописи з анонсами активностей центру та інших послуг, звіти про роботу, актуальні новини зі сторінки Маріупольської міської ради, події за участі маріупольців в Україні та закордоном, привітання зі святами, роз'яснювальні інфографіки та опитування. На сторінці є можливість залишати коментарі, на які відповідають адміністратори. Текст викладений зрозуміло та чітко, зручно для сприйняття, використовуються якісні візуальні елементи, фото та відео.



[телеграм спільнота](#) з кількістю підписників 2330. Середня кількість постів за місяць – 200. У порівнянні з Facebook, телеграм канал наповнюють набагато більшим обсягом контенту. Адміністратори постійно оновлюють графіки роботи та перелік послуг, інформацію про спеціалістів та залучених фахівців: адміністраторів ЦНАП, психологів, медиків, перукарів тощо. Спільнота надає ще більше інформації про можливості, події та заходи, публікується більше⁷ актуальних новин.

ЯМариуполь. Одеса

Мариуполь Турбота

Послуги швейної майстерні

- 1. Ремонт одягу
- 2. Ремонт взуття
- 3. Ремонт сумок
- 4. Ремонт чобіт
- 5. Ремонт пальто
- 6. Ремонт плащів
- 7. Ремонт курток
- 8. Ремонт комбізона
- 9. Ремонт костюмів
- 10. Ремонт сукні
- 11. Ремонт шкільної форми
- 12. Ремонт спортивного одягу
- 13. Ремонт шкіряних речей
- 14. Ремонт чобіт
- 15. Ремонт взуття
- 16. Ремонт сумок
- 17. Ремонт чобіт
- 18. Ремонт пальто
- 19. Ремонт плащів
- 20. Ремонт курток
- 21. Ремонт комбізона
- 22. Ремонт костюмів
- 23. Ремонт сукні
- 24. Ремонт шкільної форми
- 25. Ремонт спортивного одягу
- 26. Ремонт шкіряних речей

Послуги перукарів:

- 1. Зміна стрижки
- 2. Фарбування волосся
- 3. Підстригання чубчика
- 4. Укладання повсякденне (миття голови, сушіння на браш, праска)
- 5. Миття голови
- 6. Корекція бороди

Тр-Сб: 9:00 - 19:00
Надходь вихідня

Всі омані можуть скористатись послугами перукарів!

Хуцніше записуйтесь до професіоналів, поки є вільні місця, та будеце ще гарнішими:

- чоловіча стрижка з миттям голови - 118 грн
- жіноча стрижка з миттям голови - 142 грн
- фарбування волосся за умови своїх матеріалів - 177 грн
- підстригання чубчика - 47 грн
- укладання повсякденне (миття голови, сушіння на браш, праска) - 105 грн
- миття голови - 47 грн
- корекція бороди - 77 грн

ЯМариуполь. Одеса

Важлива інформація

М. Одеса

Мариуполь

!! До уваги мариупольці!

Звертаємо увагу, що адміністратор ЦНАП їде у відпустку з 28 жовтня. Прийом буде відновлено з 4 листопада.

У разі, якщо є нагальні питання, що потребують термінового вирішення, можете скорше звернутись до нашої фахівчині пані Ольги за контактними даними.

ЯМариуполь. Одеса

Доброго ранку!

М. Одеса

Мариуполь

Вітаємо, мариупольці!

- До 17:00 можете отримати:
 - продовольчі набори
 - рюкзаки першокласника
 - психологічну підтримку
 - послуги адвоката

ЯМариуполь. Одеса

Помічник ветерана

М. Одеса

Мариуполь

Альона – Помічник ветерана у нашому центрі «ЯМариуполь». Вона готова надати підтримку та супровід військовим, які боролися за нашу свободу та незалежність України.

Така послуга діє в рамках проєкту «Ветерани». Помічник ветерана - це спеціаліст, який допоможе оборонцям організувати

[сайт Благодійного фонду “Я-Маріуполь”](#). Попри те, що це сайт саме фонду, тут можна знайти загальну інформацію про всі центри мережі “Я-Маріуполь”. Розміщені графіки роботи та адреси розміщення, публікуються новини та звіти про надану допомогу. На сайті доступна можливість підтримати фонд. Користувач може прочитати про усі проекти фонду: “ЯМаріуполь. Житло”, “ЯМаріуполь. Турбота”, “ЯМаріуполь. Родина” та власне “Центри підтримки ЯМаріуполь”.

Механізм зворотного зв'язку централізований, окремої гарячої лінії центр “Я-Маріуполь” в Одесі відсутній. Проте цю функцію виконує контактнo-комунікаційний центр Маріупольської міської ради, який приймає телефонні дзвінки від маріупольців з відповідними консультаціями фахівців. У 2024 році та за 9 місяців 2025 року до контактнo-комунікаційного центру надійшло 92 звернення стосовно роботи центру “Я-Маріуполь” в Одесі. З них: 88 подяк, 3 скарги та 1 клопотання. Крім того на Facebook-сторінці центру є контактний телефон, а публікації в телеграм містять контактні дані конкретних фахівців за напрямками.

Звітність про діяльність осередку періодично генерується у знеособленому та агрегованому вигляді як за показниками щодо надання гуманітарної допомоги, так і щодо консультативних послуг. Інформація створюється за категоріями бенефіціарів: особи до 18 років; особи з інвалідністю; багатодітні родини; безробітні; особи віком 60+; одинокі матері/батьки; опікуни/піклувальники; інші категорії.

Таблиця 3.

Інформація щодо надання гуманітарної допомоги на базі Центру підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб “Я-Маріуполь”, м. Одеса. у 2024-2025 роках.

Тип допомоги	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
Продукти харчування (набори) за рахунок місцевого бюджету	1613	1919	3532
Продукти харчування (набори) за рахунок інших джерел	504	0	504
Гігієна (набори) за рахунок інших джерел	814	234	1048
Інше за рахунок місцевого бюджету	7	178	185
Інше за рахунок інших джерел	2247	1601	3848

Таблиця 4.

Інформація щодо надання послуг на базі Центру підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб “Я-Маріуполь”, м. Одеса. у 2024-2025 роках.

Тип консультацій	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
3 соцахисту, власними спеціалістами	12	16	28
3 працевлаштування, власними спеціалістами	365	224	589
3 працевлаштування, зовнішніми партнерами	2	1	3
Юридичні, власними спеціалістами	324	268	592
Психологічні, власними спеціалістами	199	205	404
Інші, власними спеціалістами	923	1077	2000

ВИСНОВКИ:

Центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб “Я-Маріуполь”, м. Одеса є структурним підрозділом комунального некомерційного підприємства Маріупольської міської ради “м.ЄХАБ” і не має статусу юридичної особи. Він працює в межах єдиної мережі з 21 центру “Я-Маріуполь”, діяльність яких координується через центральне керівництво та регулюється положенням КНП “м.ЄХАБ”. Маріупольський центр надає послуги внутрішньо переміщеним особам із Маріупольської громади та Маріупольського району Донецької області. Таким чином міська рада розширює коло бенефіціарів на ВПО з району, що не корелюється з повноваженнями органу місцевого самоврядування територіальної громади. Логічно було б припустити, що підтримку ВПО з Маріупольського району мала б забезпечувати відповідна райдержадміністрація. Втім варто врахувати, що ресурсні можливості та інституційна спроможність Маріупольської міської ради у партнерстві з Благодійним фондом “Я-Маріуполь” виглядають більш оптимальною моделлю з точки зору доведеної ефективності якості послуг.

У центрі діє 13 штатних посад, що охоплюють адміністративний, соціальний, юридичний, психологічний і культурно-освітній напрями. Така структура забезпечує комплексний підхід до підтримки ВПО завдяки створенню повноцінного закладу, в якому фах та посадові обов'язки працівників відповідають функціональному призначенню та сервісам, які надаються бенефіціарам. Центр також реалізує мобільний проєкт “Поруч з тобою”, завдяки

якому фахівці періодично надають послуги на території усієї Одеської області. Проте наразі відсутні умови доступності для маломобільних груп населення, що знижує інклюзивність послуг та не відповідає принципам безбар'єрності.

Діяльність центру фінансується з бюджету Маріупольської міської громади, зокрема витрати на оренду та комунальні послуги за 2024-2025 роки сумарно склали 2,2 мільйони гривень. Центр не залучає позабюджетні кошти напряму і не укладає меморандуми через відсутність статусу юрособи. Ймовірно ці функції виконує безпосередньо міська рада через взаємодію з Благодійним фондом “Я-Маріуполь”, який виконує фандрейзингову функцію та забезпечує гуманітарну підтримку завдяки міжнародним донорам (DRC, UNICEF, ADRA, Save the Children тощо).

Центр активно використовує цифрові канали взаємодії з цільовими аудиторіями. Facebook-сторінка (289 підписників, ~ 40 постів/міс) — публічна платформа для звітів, анонсів і роз'яснень. Telegram-спільнота (2330 підписників, ~ 200 постів/міс) — основний канал оперативної інформації про послуги, події та новини. Сайт фонду “Я-Маріуполь” містить загальну інформацію про всі центри, графіки, звіти та проєкти. Використання різних платформ з якісним та корисним контентом, висока щільність наповнення свідчить про те, що в центрі усвідомлюють важливість комунікації та спрямовують на виконання цієї роботи достатньо зусиль та ресурсів. Зворотний зв'язок забезпечується через контактано-комунікаційний центр Маріупольської міськради (92 звернення у 2024–2025 рр., з них 88 подяк, 3 скарги, 1 клопотання), що говорить про високий рівень задоволеності отримувачів послуг. Крім цього контактні дані окремих спеціалістів публікують у соцмережах під час анонсів заходів.

Дослідження засвідчило, що гуманітарна допомога є важливою складовою роботи центру. За 2024-2025 роки 9117 осіб отримали різні види допомоги. Однакову частку складають продуктові набори – 4036 осіб (~44%) та інше – 4033 осіб (~44%), частка гігієнічних наборів – 1048 осіб (~12%). Рівень витрат на гуманітарну допомогу з місцевого бюджету становив 41%, завдяки іншим джерелам залучили 59% від загального обсягу.

На базі центру у 2024-025 роках бенефіціари отримали різноманітні консультаційні послуги. Загальна кількість становила 3616. Найбільшу частку становлять загальні консультації з питань різного характеру – 2000 послуг (~55%). Однакову кількість консультацій надали з питань працевлаштування – 592 (~16%) та юридичні консультації — 592 (~16%). Користуються попитом

консультації психолога — 404 (~11%), за вирішенням питань з соцзахисту звернулись 28 осіб (~1%). Ці дані свідчать про ефективність центру як місця доступу ВПО до соціальної підтримки. При цьому 99,9% консультаційних послуг в центрі надають власні спеціалісти. Серед мінусів можна виділити відсутність обліку в агрегованому вигляді інформації про учасників подій та заходів в царинах молодіжної політики та патріотичного виховання, культури та збереження локальної ідентичності, дозвілля та оздоровлення дітей, соціальної згуртованості тощо. Введення системи оцінки результатів та обліку даних відвідувачів заходів дозволила б покращити рівень надання послуг.

Центр “Я-Маріуполь”, м. Одеса відіграє ключову роль у підтримці ВПО з Маріупольської громади та Маріупольського району в Одесі та Одеській області, надає значний обсяг гуманітарних і консультативних послуг. Організаційна структура побудована чітко та має всі необхідні ознаки ефективності. Медіа-комунікація та взаємодія з бенефіціарами забезпечується на високому рівні, проте закладу потрібно вирішити питання доступності та інклюзивності для маломобільних груп.

3. ЦЕНТР ПІДТРИМКИ ВПО ВОЛНОВАСЬКОГО РАЙОНУ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ “ПЛІЧ-О-ПЛІЧ”.

Центр у м. Одеса створений на виконання протокольного доручення онлайн-наради при голові Донецької обласної державної адміністрації, (протокол від 13.07.2022 №12/44-22), проте датою відкриття зазначене 01.07.2025, тобто майже через 3 роки. Окремий розпорядчий акт про утворення центру відсутній. Осередок працює на базі Волноваської районної державної адміністрації, районної військової адміністрації Донецької області та є одним з 6 центрів підтримки ВПО Волноваського району “Пліч-о-Пліч”, які діють також у Запоріжжі, Кривому Розі, Києві, Дніпрі та Полтаві.

Осередок працює для задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб з Волноваського району Донецької області, а саме з Великоновосілківської, Волноваської, Вугледарської, Комарської, Ольгинської, Мирненської, Старомлинівської та Хлібодарівської територіальних громад.

У діяльності центру задіяні 2 штатні одиниці, які представляють різні органи: 1 штатна одиниця – головний спеціаліст відділу підтримки сім’ї та координації надання соціальних послуг управління соціального захисту населення Волноваської райдержадміністрації та 1 штатна одиниця – начальник відділу з

розвитку територій Вугледарської міської військової адміністрації Волноваського району Донецької області.. Головний спеціаліст Волноваської райдержадміністрації працює відповідно до посадової інструкції, яка передбачає виконання наступних посадових обов'язків: - проведення моніторингу та аналізу ефективності проведення соціальної роботи із сім'ями / особами, надання їм соціальних послуг, спрямованих на запобігання потраплянню в складні життєві обставини, та прогнозування їхніх потреб у соціальній підтримці; - здійснення заходів, у межах компетенції, пов'язаної з наданням благодійної (гуманітарної) допомоги соціально - незахищеним категоріям громадянам і сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах; - підготовка (участь у підготовці) в межах повноважень проєктів угод, договорів, меморандумів, протоколів зустрічей делегацій і робочих груп, взяття участі у їх розробленні. Інформація щодо посадових обов'язків начальника відділу з розвитку територій Вугледарської міської військової адміністрації не була надана.

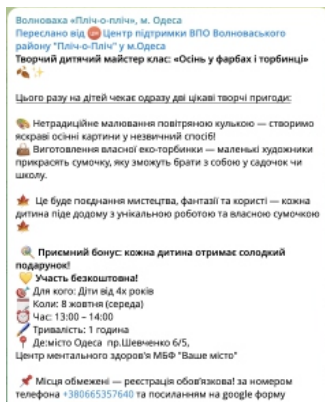
Центр знаходиться в приміщенні Департаменту надання адміністративних послуг (ЦНАП) в м. Одесі по вул. Косівська, 2Д. У приміщенні ЦНАПу розміщені тактильні інформаційні покажчики для людей з порушенням зору – таблички з шрифтом Брайля, кнопки виклику персоналу, тактильну смугу, аудіомаячки, які сигналізують про наближення до входу. Внутрішні приміщення, зокрема переходи, коридори, санітарно-гігієнічні кімнати обладнані всім необхідним для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Додатково проводяться заходи по вул. Канатна, 83. Приміщення оснащено пандусом. Осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення зустрічає волонтер центру і супроводжує їх. Склад видачі гуманітарної допомоги по вул. Водопровідна, 13 має вільний доступ до приміщення. Усі відвідування центру здійснюються за попереднім записом, кожного відвідувача зустрічає волонтер і супроводжує до вікна надання послуг.

Наразі відсутні укладені меморандуми з партнерами, проте зазначається, що планується угода про співпрацю з Департаментом праці та соціальної політики Одеської міської ради.

За період діяльності позабюджетні кошти для реалізації проєктів та заходів на базі центру не залучались. За період з 01.07.2025 року по 31.12.2025 за рахунок районного бюджету укладені угоди на загальну суму 75290,46 грн. У тому числі: договір оренди нерухомого майна на суму 0,60 грн., договір надання комплексного обслуговування та утримання орендованих приміщень, інших

приміщень та прибудинкової території на суму 43948,80 грн., договір про відшкодування витрат балансоутримувача за надання комунальних послуг орендарю на суму 31341,06 грн.

Для комунікації з бенефіціарами центр використовує такі канали: [телеграм канал](#), кількість підписників 199. Щомісяця у спільноті публікують в середньому 70 дописів. Лише 10% публікацій безпосередньо стосуються роботи центру – графіки прийомів спеціалістами, видача гуманітарної допомоги тощо, близько 70% – інформація про події та заходи, які проводяться у м. Одеса для внутрішньо переміщених осіб. Решта дописів містять здебільшого загальну корисну інформацію для ВПО.



- працює номер телефону +380753525001 для комунікації з центром, проте цей канал не функціонує як гаряча лінія з системою обробки звернень.
- для зворотнього зв'язку з ВПО створена окрема електронна скринька plicopticodesa@gmail.com.

Центр генерує та обліковує у знеособленому та агрегованому вигляді дані про види допомоги та послуги, а також фіксує відомості про категорії бенефіціарів.

Таблиця 5.

Інформація щодо надання гуманітарної допомоги на базі Центру підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч”, м. Одеса. у 2025 році.

Тип допомоги	2025 рік, осіб	Усього, осіб
Продукти харчування (набори) за рахунок інших джерел	619	619
Гігієна (набори) за рахунок інших джерел	499	499
Медичні засоби за рахунок інших джерел	9	9

Таблиця 6.

Інформація щодо надання послуг на базі Центру підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч”, м. Одеса. у 2025 році

Тип консультацій	2025 рік, осіб	Усього, осіб
З соціалісту, власними спеціалістами	1	1
З працевлаштування, зовнішніми партнерами	13	13
Юридичні, зовнішніми партнерами	57	57
Психологічні, зовнішніми партнерами	42	42

Таблиця 7.

Інформація щодо надання послуг на базі Центру підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч”, м. Одеса. у 2025 році..

Тип заходів	2025 рік, осіб	Усього, осіб
У царині молодіжної політики та патріотичного виховання	21	21
У царині культури та збереження локальної ідентичності	7	7
У царині соціальної згуртованості	15	15



ВИСНОВКИ:

Центр підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч”, м. Одеса утворений на базі Волноваської районної державної адміністрації без окремого розпорядчого акту. Осередок є одним з 6 центрів “Пліч-о-Пліч”, які утворила Волноваська РДА переважно у східних областях України. Діяльність одеського центру орієнтована на підтримку внутрішньо переміщених осіб із Волноваського району Донецької області, що відповідає території повноважень відповідної РДА.

Оскільки центр не є окремим підрозділом чи закладом, він не має штатної структури. Обов'язки з організації роботи центру покладені на 2 працівників різних органів: головного спеціаліста управління соціального захисту населення Волноваської РДА та начальника відділу з розвитку територій Вугледарської міської військової адміністрації. Зазначається, що ці посадові особи поєднують свою основну роботу з участю в діяльності центру на громадських засадах.

Центр використовує різні приміщення в залежності від формату послуг. Волноваська РДА орендує кабінет у приміщенні ЦНАП у м. Одеса, в якому здійснюють прийом відповідальні фахівці центру. Заходи проводять по вул. Канатна, 83, а видача гуманітарної допомоги відбувається на складі по вул. Водопровідна, 13.

Рівень доступності для маломобільних осіб до кабінету в ЦНАП можна оцінити як високий. Забезпечені можливості для людей з порушенням зору, внутрішні приміщення обладнані усім необхідним для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Приміщення по вул. Канатна, 83. оснащено пандусом, за потреби можна скористатись послугами волонтера. Склад по вул. Водопровідна, 13 має вільний доступ до приміщення та опцію супроводу до вікна надання послуг.

Зазначається, що позабюджетні пошти не залучаються, проте дослідження соцмереж підтверджує взаємодію з благодійним фондом “Пліч-о-пліч”, який забезпечує надання гуманітарної підтримки на базі центру. За 6 місяців 2025 року з районного бюджету заплановано видатки для оренди приміщень відшкодування комунальних витрат на загальну суму 75290,46 грн.

Волноваський осередок “Пліч-о-Пліч” в Одесі інформує переміщене населення про заходи, події та новини через телеграм канал (199 підписників ~ 70 дописів на місяць). В рамках дослідження контенту встановлено, що лише 1/10 від



загальної кількості дописів висвітлюють роботу центру. Більшість публікацій стосуються різного роду можливостей для усіх ВПО в Одесі та області. Для зворотнього зв'язку використовують контактний телефон та електронну скриньку.

У своїй роботі центр фокусується на наданні гуманітарної допомоги. За 3 місяці 2025 року 1127 ВПО з Волноваського району отримали відповідну підтримку. Продуктові набори складають більшість – 619 осіб (~55%), частка гігієнічних наборів – 499 осіб (~44%), медичні засоби – 9 (~1%). Уся гуманітарна допомога надається з позабюджетних джерел.

Протягом липня – вересня 2025 року на базі центру надали 113 консультацій. Найбільшу частку становлять юридичні консультації – 57 послуг, (~50,5%), консультації психолога – 42 (~37%), консультації з питань працевлаштування – 13 (~11,5%) та 1 (~1%) – консультація з соціального захисту. 99% консультацій в осередку надають запрошені спеціалісти партнерських організацій. За той же період 43 особи взяли участь у заходах з молодіжної політики та патріотичного виховання, культури та збереження локальної ідентичності, а також у царині соціальної згуртованості. Спеціалісти ведуть облік в агрегованому вигляді інформації про учасників усіх подій та заходів, які відбуваються на базі центру.

Попри те, що Центр підтримки ВПО Волноваського району Донецької області “Пліч-о-Пліч” м. Одеса утворений нещодавно, можна констатувати значний рівень ефективності. Втім відсутність чіткої структури та юридичної основи діяльності, значна залежність від одного благодійного фонду несуть потенційні загрози для стійкості та продуктивності в майбутньому. Осередок має 3 майданчики надання послуг в залежності від їх специфіки із високим рівнем доступності для маломобільних груп. Бюджетні кошти витрачаються виключно на оренду приміщень та комунальні видатки, а для консультацій та гуманітарної підтримки залучаються ресурси партнерів. При цьому важливо приділити увагу розвитку комунікаційної складової та докласти зусиль для налагодження партнерств.



Луганська область

4. КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ДОПОМОГИ ВПО ЩАСТИНСЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ.

Осередок у м. Одеса створений згідно з розпорядження голови Щастинської РДА-РВА від 05.08.2022р. № 59. Центр працює для задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб з Луганської області та веде облік бенефіціарів. Станом на 01.10.2025 року в координаційному центрі на обліку перебуває 4520 ВПО з Луганської області. Центр оперує даними про кількість ВПО з конкретних громад Луганської області які розміщені на території Одеської області. Найбільше представництво ВПО з Лисичанської громади – 1249, Сіверськодоонецької громади – 966 та Луганської громади – 420.

Згідно з отриманою інформацією, координаційний центр є дорадчим органом, при якому у серпні 2022 року створена робоча група. З моменту створення до складу робочої групи трічі вносилися зміни, останні з яких затверджені 22.12.2023 року. На момент проведення дослідження до складу робочої групи входять 5 одиниць, які представляють різні органи: голова Щастинської районної ради, керівник робочої групи; начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності Широківської сільської військової адміністрації, відповідальна за бухгалтерський облік (за згодою); начальник відділу фінансово-господарського забезпечення Щастинської районної ради, відповідальна за видачу гуманітарної допомоги; головний спеціаліст - бухгалтер відділу соціального захисту населення Широківської сільської військової адміністрації, відповідальна за прийом громадян (за згодою); головний спеціаліст відділу бухгалтерського обліку та звітності Широківської сільської військової адміністрації, відповідальна за охорону громадського порядку (за згодою).

Разом з тим, у звіті керівника робочої групи голові Щастинської РДА зазначається, що до роботи координаційного центру залучені 18 осіб, серед яких: працівники Широківської сільської військової адміністрації, Щастинської районної ради, юрист Луганської ОДА, фахівець Луганського обласного центру зайнятості, адміністратор Сіверськодоонецького ЦНАП, лікар-психіатр КНП “Сватівська обласна лікарня з надання психіатричної допомоги”, волонтери (сімейний лікар, перукар, масажист).



Разом зі створенням робочої групи у серпні 2022 року затверджене положення про Координаційний центр та визначені основні завдання:

- 1) здійснення моніторингу та аналізу потреб переміщених осіб, збирання та аналіз інформації щодо задоволення таких потреб, прийом та накопичення, сортування та логістичний супровід, забезпечення розподілу та видачі переміщеним особам гуманітарної допомоги, що надходить до Щастинської РДА від вітчизняних та іноземних донорів;
- 2) облік гуманітарної допомоги та відповідна звітність згідно чинного законодавства;
- 3) створення умов для забезпечення соціального захисту переміщених осіб;
- 4) налагодження та покращення взаємодії з іншими координаційними центрами, гуманітарними штабами, органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями (у тому числі міжнародними) з питань забезпечення надання переміщеним особам гуманітарної допомоги.

Маломобільні групи населення обслуговуються на першому поверсі, але будівля, в якій розміщений координаційний центр, не облаштована пандусом.

За час роботи центру укладені 19 меморандумів про співпрацю з різними партнерами:

- 1) Про співпрацю та партнерство між представницями громадських жіночих організацій, органів виконавчої влади, правоохоронних органів, жіноч-військовослужбовець та жінками-лідерками Одеської області щодо розробки та впровадження локального плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека”;
- 2) Меморандум про партнерство та співпрацю з Благодійним Фондом “Карітас Одеса УГКЦ”;
- 3) Меморандум про співпрацю з масажистом Качмарик Д. М.;
- 4) Меморандум про співпрацю з КНП Луганської обласної ради “Сватівська обласна лікарня з надання психіатричної допомоги”;
- 5) Меморандум про співпрацю з ФОП Нечилайло Ю.О., лікарем загальної практики – сімейним лікарем;
- 6) Меморандум про партнерство та співпрацю з БО “Благодійний фонд “Людська довіра платинум добро Україна”;
- 7) Меморандум про співпрацю з викладачам з дисципліни перукарського мистецтва Київської академії перукарського мистецтва;
- 8) Угода про співпрацю з Головним управлінням Пенсійного фонду України в Луганській області;



- 9) Меморандум про партнерство та співпрацю з ГО “Кримські татари Одещини”;
- 10) Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва з Південним регіональним офісом Норвезької ради у справах біженців в Україні;
- 11) Меморандум про співпрацю з ГО “ВИ.МОВА”;
- 12) Меморандум про партнерство та співпрацю з ГО “Зв'язок”;
- 13) Меморандум про партнерство та співпрацю з ГО “Гост”;
- 14) Меморандум про партнерство та співпрацю з БО “Міжнародний благодійний фонд “Океан надій”;
- 15) Меморандум про співробітництво з Сєвєродонецькою міською військовою адміністрацією”;
- 16) Меморандум про партнерство та співпрацю з Центром підтримки внутрішньо переміщених осіб “ЯМаріуполь.Одеса”;
- 17) Меморандум про співпрацю з ГО “Єдність сердець України”;
- 18) Меморандум про співпрацю з ГО “Рухаємось разом”;
- 19) Меморандум про співпрацю з Департаментом соціального захисту населення Луганської обласної державної адміністрації.

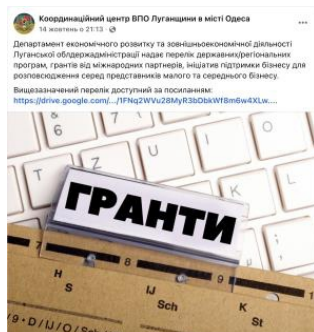
Координаційний центр не витрачає бюджетні кошти на оренду приміщень та комунальні послуги. За період діяльності осередок не залучав позабюджетних коштів для реалізації проєктів та заходів.

Осередок використовує такі канали комунікації для взаємодії з аудиторіями:

[телеграм канал](#), кількість підписників 403. Щомісяця у спільноті публікують в середньому 34 дописи. З них приблизно 10% публікацій мають стосунок до діяльності самого координаційного центру. Періодично оновлюється інформація про графіки прийомів спеціалістами осередку, консультації та надання гуманітарної допомоги, розміщуються форми для оцінки потреб. Більшість публікацій складають актуальні новини та оголошення про можливості для ВПО, які надають інші організації та ініціативи в Одесі.



[сторінка у Facebook](#), на яку підписані 650 читачів. Середня кількість постів за місяць – 30. У порівнянні з телеграм каналом, тут спостерігається більша щільність інформації, яка безпосередньо стосується роботи осередку: анонси та звіти із заходів, форми оцінки потреб тощо. Решту контенту складають корисні новини для ВПО з Луганщини. Користувачі можуть коментувати пости, а сторінка містить всі необхідні контактні дані для зворотного зв'язку.



доступні два номери телефонної гарячої лінії: +380634258690 та +380990132026.

- бенефіціари можуть надсилати звернення на окрему електронну скриньку odess-koord@ukr.net. Втім, інформації про облік та систематизацію звернень надано не було.

Координаційний центр генерує та обліковує у знеособленому та агрегованому вигляді дані про види допомоги та послуги, а також фіксує відомості про категорії бенефіціарів, проте не зазначається джерело допомоги чи послуг.

Таблиця 8.

Інформація щодо надання гуманітарної допомоги на базі Координаційного центру допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області у 2024 - 2025 роках.

Тип допомоги	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
Продукти харчування (набори)	11811	108	11919
Гігієна (набори)	447	8	455
Інше (підгузки, матраци, одяг, взуття)	1077	999	2076

Таблиця 9.

Інформація щодо надання послуг на базі Координаційного центру допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області у 2024 - 2025 роках

Тип консультацій	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
З працевлаштування	540	382	922
Юридичні	706	241	947
Психологічні	549	122	671
Інші	5858	4758	10616

Таблиця 10.

Інформація щодо проведення заходів на базі Координаційного центру допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області у 2024 - 2025 роках.

Тип заходів	2024 рік, осіб	2025 рік, осіб	Усього, осіб
У царині молодіжної політики та патріотичного виховання	28	48	76
У царині культури та збереження локальної ідентичності	100	159	259
У царині розвитку та дозвілля дітей	307	173	480
У царині фізичної культури та оздоровлення	52	48	100
У царині соціальної згуртованості	110	64	174

ВИСНОВКИ:

Координаційний центр допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області, утворений у 2022 році Щастинською райдержадміністрацією. Осередок працює у м. Одеса для задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб із усієї Луганської області. Центр здійснює персоналізований облік бенефіціарів з розбивкою по громадам, з яких перемістились ВПО, станом на 01.10.2025 року в координаційному центрі на обліку перебуває 4520 осіб.

Форма діяльності центру є досить незвичною у порівнянні з іншими осередками. Він функціонує як дорадчий орган Щастинської РДА, при якому працює робоча група у складі 5 одиниць. До складу робочої групи входять посадові особи Щастинської районної ради та працівники Широківської сільської військової адміністрації, за якими закріплені різні функції щодо їх участі у роботі осередку. Крім того, ще 18 осіб залучені до діяльності центру, вони представляють Луганську ОДА, Луганський обласний центр зайнятості, Сіверськодонецький ЦНАП та КНП “Сватівська обласна лікарня з надання психіатричної допомоги”. У своїй роботі центр керується Положенням, затвердженим головою Щастинської РДА, яке визначає його основні завдання. За період з 2022 року центр уклав 19 меморандумів про співпрацю, серед партнерів – 7 громадських організацій, 4 благодійні фонди, а також державні органи, освітні заклади, підприємці тощо, що свідчить про системну роботу з налагодження партнерств.

Координаційний центр не витрачає бюджетні кошти на оренду приміщень та комунальні послуги, що дозволяє економити кошти платників податків. Водночас осередок не отримує позабюджетного фінансування.

Слабкою стороною центру є відсутність належної доступності бенефіціарів, адже попри те, що маломобільні особи обслуговуються на першому поверсі, будівля не облаштована пандусом.

Координаційний центр допомоги ВПО Щастинського району комунікує зі своїми аудиторіями за допомогою телеграм каналу (403 підписники ~ 34 дописи на місяць) та Facebook сторінку (650 читачів ~ 30 публікацій на місяць). Попри використання двох каналів у соціальних мережах, кількість контенту можна визначити як недостатню. Бенефіціари можуть також звертатися на пряму гарячу лінію центру, або на писати на спеціально створену електронну скриньку, але осередок не збирає інформацію щодо звернень громадян.



Осередок генерує інформацію за категоріями бенефіціарів при наданні гуманітарної допомоги, консультацій та проведенні заходів. Спостерігається значне зниження спроможності центру саме у гуманітарному компоненті за останні 2 роки. Якщо у 2024 році 11811 осіб отримали продуктові набори, то за 10 місяців 2025 року лише 108 (~1%). Схожа ситуація із гігієною – 447 наборів у 2024 році проти 8 (~2%) за 10 місяців 2025 року. На цьому тлі стабільною залишається підтримка з іншими видами гуманітарної допомоги (підгузки, матраци, одяг, взуття) – 1077 у 2024 році та 999 (~93%) за 10 місяців 2025 року. Вагоме місце у діяльності центру займають консультаційні послуги. За 2024-2025 роки загалом провели консультацій для 13156 бенефіціарів. Найбільшу частку складає категорія “Інші” – 10616 (~81%) послуг, решта консультацій розподілені приблизно рівномірно. Проте, як і з гуманітарною допомогою, спостерігається тенденція до зменшення консультивання бенефіціарів. Якщо у 2024 році провели 540 консультацій з працевлаштування, то у 2025 році – 382 (~71%). Юридичні консультації – 706 у 2024 році та 241 (~34%) у 2025 році. Консультації психолога у 2024 році відвідали 549 осіб, натомість у 2025 році лише 122 (~22%).

Доволі рівномірною є динаміка з проведення заходів на базі центру за останні 2 роки. Загалом 1089 ВПО з Луганщини взяли участь у заходах з молодіжної політики та патріотичного виховання (76), культури та збереження локальної ідентичності (259), розвитку та дозвілля дітей (480), фізкультурної культури та оздоровлення (100) та соціальної згуртованості (174).

Центр підтримки ВПО з Луганщини в Одесі є досвідченим осередком, який приділяє увагу обліку бенефіціарів та їх приналежності до конкретних громад області. Структура центру є доволі складною через залучення штату з різних органів та установ Луганщини, проте діяльність чітко визначена розпорядчими актами та фіксованими посадовими обов'язками. Спостерігається зниження показників результативності за останні два роки у гуманітарній царині та консултативних послугах, що потребує додаткового аналізу причин. Крім того, варто звернути увагу на посилення комунікаційної складової для кращої взаємодії із бенефіціарами.

Херсонська область

5. ГУМАНІТАРНИЙ ЦЕНТР ХЕРСОНЩИНИ “ВІЛЬНІ РАЗОМ”, М. ОДЕСА.

Центр відкрито 27 січня 2025 року на виконання договору про співробітництво чотирьох територіальних громад Херсонської області в особі Скадовської міської, Новокаховської міської, Зеленопідської сільської, Верхньорогачицької селищної військових адміністрацій.

Бенефіціарами осередку в першу чергу є внутрішньо переміщені особи з перелічених територіальних громад, а також переселенці з інших частин Херсонщини, які зареєстровані в Одесі та Одеській області. Відомості про кількість ВПО на обліку центру не зазначається.

У договорі про співробітництво територіальних громад зазначається, що проєкт реалізується впродовж дії воєнного стану. Документ містить мету – реалізація спільних проєктів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів. Перелік заходів є вичерпним та складається з 8 пунктів, серед яких: надання гуманітарної допомоги; надання соціальних послуг та соціальної підтримки; забезпечення належного рівня комунікації ВПО з органами влади, службами, громадськістю; надання адміністративних та консультаційних послуг; ефективне реагування на звернення; встановлення партнерств з громадськими та благодійними організаціями. Для кожного з суб'єктів співробітництва чітко визначена форма участі. Скадовська МВА керує реалізацією проєкту та співфінансує проєкт, а також координує, контролює та здійснює моніторинг його реалізації партнерами. А Новокаховська, Зеленопідська та Верхньорогачицька військові адміністрації беруть участь в реалізації проєкту та співфінансують його. Важливо, що сторони зобов'язуються фінансувати заходи в рівних долях, а для координації співробітництва створена робоча група, в якій представлені представники усіх 4 громад проєкту. Скадовська МВА подає щорічний звіт до Мінрозвитку про результати співробітництва.

Зазначається, що у центрі на постійній основі працюють 3 працівника комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Скадовської міської ради, які ведуть реєстр ВПО, прийом та видачу гуманітарної допомоги, організують різні заходи для сімей та дітей. Також у визначені дні проводиться



прийом різними спеціалістами територіальних громад, серед яких: працівники центрів надання адміністративних послуг Новокаховської міської ради, Зеленопідської сільської ради та Чаплинської селищної ради; представник Херсонського обласного центру зайнятості; керівництво УПСЗН Новокаховської міської ради; спеціалісти по роботі зі зверненням громадян Новокаховської міської військової адміністрації.

У відповіді на запит не надано інформації про рівень доступності приміщення центру, проте повідомляється, що для маломобільних груп ВПО здійснюється адресна доставка гуманітарної допомоги. Довірені особи – представники осіб з інвалідністю можуть отримати допомогу за наявності відповідних документів. Від початку роботи центр уклав 9 меморандумів про партнерства:

- 1) Меморандум про співпрацю з БО “Міжнародний благодійний фонд “Українська душа”;
- 2) Меморандум про співпрацю з БО “Благодійний фонд “Місто тисячі джерел”;
- 3) Меморандум про співпрацю з БО “Благодійний фонд “Деполь Україна”;
- 4) Меморандум про співпрацю з Благодійним фондом “Карітас Одеса УГКЦ”;
- 5) Меморандум про співпрацю з БО “Благодійний фонд “Пліч-о-пліч”;
- 6) Меморандум про співпрацю з Державним некомерційним підприємством “Український науково-дослідницький інститут реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України”;
- 7) Меморандум про співпрацю з Одеською регіональною організацією Національної спілки Журналістів України;
- 8) Меморандум про співпрацю з Обласною комунальною організацією “Обласний центр фізичного здоров'я населення “Спорт для всіх”.
- 9) Меморандум про співпрацю з Херсонським обласним центром зайнятості.

Центр розміщується у приміщенні на підставі договору суборенди, вартість складає 1 грн. Повідомляється, що для проведення заходів осередок залучив 1610,4 тис. грн позабюджетних коштів.

Осередок використовує наступні канали комунікації з бенефіціарами:

[сторінка у Facebook](#), кількість підписників 438. В середньому на сторінці щомісячно публікують 50 постів. Близько 80% інформації напряму пов'язано із діяльністю центру “Вільні разом” – багато публікацій із анонсами подій та заходів, формами оцінки потреб, фотозвітами тощо. Інші пости інформують читачів про актуальні активності в Одесі, містять привітання зі святами та

актуальними для ВПО загальнонаціональними новинами. Підписникам доступна опція коментування, зазначений номер телефону для контактів.

Херсонський Центр "Вільні разом" в м. Одеса
1 дн. · 📷

Друзі, в середу 10 грудня, в Херсонському центрі "Вільні разом" спільно з БФ "Support Kherson" запрошує родичів ВПО з Херсонщини отримати дитяче харчування (для дітей в гарному стані).
Колі: 10.12 (середя) з 10:00 до 15:00
Де: м. Одеса вул. Балківська 35/1
Жива черга!!!
При собі необхідно мати оригінальні документи (паспорт, код, довідка ВПО).
Жива черга.
Дякуємо нашим партнерам та друзам БО «ФГМХ «Захист» за надання допомоги у вигляді однієї для родич ВПО з Херсонщини 🙏🙏🙏



Херсонський Центр "Вільні разом" в м. Одеса
1 дн. · 📷

Вітаємо! Херсонський центр "Вільні разом" спільно з БФ "Support Kherson" запрошує родичів ВПО з Херсонщини отримати дитяче харчування (для дітей з дітьми до 5 років).
Жива черга!!!
Колі: 10.12 (в середу) з 10:00 до 15:00
Де: місто Одеса вул. Балківська 35/1
При собі необхідно мати оригінальні документи (паспорт, код, довідка ВПО, свідоцтво про народження дітей).



Херсонський Центр "Вільні разом" в м. Одеса
1 дн. · 📷

Шановні батьки!
Дитячий центр розвитку дітей Херсонщини "Малесі" розпочинає співпрацю з "Інклюзивно-ресурсним центром" Новокаховської міської ради, яка поглибає у супроводі фахівцями ІРЦ малечі, з урахуванням їх психофізичного та поведінкового розвитку.
Фахівці організують роботу логopedичного, психологічного, фізичного спрямування, заходи з елементами кінестератії (емоційна підтримка за допомогою психіки), проведення, за необхідності, корекційно-розвиткових занять з наданням рекомендацій батькам.
Для участі дитини в заняттях потрібно заповнити гугл форму.
<https://forms.gle/0PjBkkoFGYwEdGtJ7>
Заняття будуть проводитись у левні дні тижня, про які повідомимо додатково в телефонічній режимі.



Херсонський Центр "Вільні разом" в м. Одеса
2 дн. · 📷

Херсонський центр "Вільні разом" спільно з БФ "Support Kherson" запрошує дітей ВПО з Херсонщини переглянути бальноштанову музичну виставу в Серафимському центрі Belt Grant.
Музична вистава "Нарнія" — це театралізоване шоу за мотивами знаменитого мюзиклу К.С. Льюїса, яка відбуватиметься 14 грудня 2025 року в Серафимському культурному центрі Belt Grant, пропонуємо глядачам казкову подорож до чаровного світу Нарнії.
Назва: Музична вистава "Нарнія".
Місце проведення (Одеса): Серафимський культурний центр Belt Grant, вул. Ніжинська 77/79
Дата: 14 грудня 2025 року
Час: 14:00
Тривалість: 60-90 хвилин.
Вік дітей від 3 до 12 років. БЕЗКОШТОВНО.
Ця подія, яка передбачає глядаче у мальчикий світ, де добро пермагає зло, з участю акторів та музикантів, створена для сімейного перегляду.
Важливо!!! Для участі заповнити, будь ласка, гугл форму (квитки надаються тільки дітям, якщо дитина маленька і самостійно не може відвідати виставу, то вона займає окреме місце з заспокоєним представником).
<https://forms.gle/mcUqGqAynVG7eGz2r6>



ВПО з Херсонщини можуть звернутися до центру за номером: +380975995945.

Центр "Вільні разом" генерує та обліковує у знеособленому та агрегованому вигляді дані про види допомоги та послуги, проте відсутній розподіл за категоріями бенефіціарів.



Таблиця 11.

Інформація щодо надання гуманітарної допомоги на базі Гуманітарного центру Херсонщини “Вільні Разом”, м. Одеса у 2025 році.

Тип допомоги	2025 рік, одиниць	Усього, одиниць
Продукти харчування (набори) за рахунок інших джерел	2052	2052
Непродовольчі товари гуманітарної допомоги (посуд, ковдра, білизна тощо) за рахунок інших джерел	642	642
Гігієна (набори) за рахунок інших джерел	1150	1150
Засоби реабілітації (крісла колісні, ходунки, милиці) за рахунок інших джерел	5	5
Підгузки дитячі за рахунок інших джерел	47	47
Підгузки для дорослих за рахунок інших джерел	61	61
Чоботи дитячі гумові за рахунок інших джерел	44	44
Набори нового дитячого одягу для немовлят за рахунок інших джерел	39	39
Дитяче харчування за рахунок інших джерел	12675	12675

Таблиця 12.

Інформація щодо надання послуг на базі Гуманітарного центру Херсонщини “Вільні Разом”, м. Одеса у 2025 році.

Тип консультацій	2025 рік, осіб	Усього, осіб
З працевлаштування, власними силами	81	81
Консультації ЦНАПу, власними силами	622	622
Юридичні, зовнішніми партнерами	177	177
Психологічні, зовнішніми партнерами	47	47

Таблиця 13.

Інформація щодо проведення заходів на базі Гуманітарного центру Херсонщини “Вільні Разом”, м. Одеса у 2025 році.

Тип заходів	2025 рік, осіб	Усього, осіб
У царині молодіжної політики та патріотичного виховання, власними силами	117	117
Надано квитків до театрів, зоопарків, власними силами	868	868
Проведено заходи з розвитку дітей, власними силами	214	214
Проведено заходи з розвитку дітей, за підтримки партнерів	41	41
Проведено спортивні дитячі заходи, власними силами	36	36
Проведено спортивні дитячі заходи, за підтримки партнерів	610	610
Проведено заходи з оздоровлення дітей, за підтримки партнерів	24	24

ВИСНОВКИ:

Гуманітарний центр Херсонщини “Вільні Разом”, м. Одеса відкрито на початку 2025 року в рамках виконання договору про співробітництво Скадовської міської, Новокаховської міської, Зеленопідської сільської та Верхньорогачицької селищної територіальних громад Херсонської області. Осередок першочергово надає послуги внутрішньо переміщеним особам з відповідних громад, а також переселенцям з інших частин Херсонщини, які зареєстровані в Одесі та Одеській області. Відомості про кількість ВПО на обліку центру відсутні.

Формат роботи центру є досить прогресивним, а діяльність структурована та чітко визначена. Договір про співробітництво територіальних громад передбачає чіткі ролі та зобов'язання сторін – військових адміністрацій 4 громад. Ці органи координують зусилля та спрямовують ресурси для спільного здійснення вичерпного переліку заходів на базі центру. Кожна сторона співробітництва має визначену форму участі, проте координуючу роль виконує Скадовська МВА, яка керує проєктом, здійснює моніторинг та звітує про результати до Мінрозвитку. За доволі короткомунальна організація; 1 обласний центр зайнятості. Кий період роботи центром укладено 9 меморандумів з партнерами, серед них: 5 благодійних фондів, 1 державне підприємство; 1 комунальна організація; 1 обласний центр зайнятості.

В рамках дослідження не було отримано інформації про рівень доступності приміщення центру, що може свідчити про його невідповідність вимогам до безбар'єрності. Водночас Скадовська МВА зазначає, що здійснюється адресна доставка гуманітарної допомоги маломобільним групам ВПО та через довірених осіб. Центр "Вільні Разом" м. Одеса сплачує 1 гривню за оренду приміщення та спромігся залучити більше 1,5 млн грн позабюджетних коштів.

Осередок взаємодії із бенефіціарами лише через сторінку у Facebook, каналу (438 підписників ~ 50 дописів на місяць) Рівень корисності контенту можна визначити як високий з мінімальним використанням загальної інформації. Для громадян доступна телефонна лінія, проте відсутня електронна пошта.

Дані щодо надання гуманітарної допомоги обліковуються за категоріями бенефіціарів лише частково, а продукти харчування та гігієна розраховуються на родину, а не на особу. Стосовно консультацій та заходів – дані про категорії бенефіціарів не були надані. Найбільшу частку у видах допомоги складає дитяче харчування – 12675 одиниць (~76%), далі розміщуються продукти харчування – 2052 набори (~12%) та гігієна – 1150 набори (~7%). Центр надає цільову підтримку людям з інвалідністю та порушеннями: крісла колісні, ходунки, милиці. А також значну увагу приділяє забезпеченню дітей взуттям, наборами дитячого одягу, підгузками.

В осередку спостерігається значний рівень консультування як власними силами, так і з залученням партнерів – за 9 місяців 2025 року загалом проконсультували 927 осіб. Найбільше консультацій провели працівники ЦНАП – 622 (~67%), на другій позиції послуги юриста – 177 (~19%).

Можна відзначити широкий спектр тематик заходів з вектором на культуру, розвиток дітей та спорт. Зокрема, 868 осіб відвідали театри та зоопарк, 610 осіб взяли участь у спортивних змаганнях, а 214 дітей – у заходах з розвитку.

Попри те, що Гуманітарний центр Херсонщини "Вільні Разом", м. Одеса пропрацював менше року, можна констатувати його значну продуктивність. Модель роботи через механізм міжмуніципального співробітництва можна назвати стійкою та ефективною, де ролі та відповідальність чітко визначені. Осередок не використовує багато каналів комунікації, проте якість та актуальність контенту для бенефіціарів є високими. Багато уваги приділяється розвитку та підтримці дітей та культурному розвитку ВПО з Херсонщини, водночас рівень доступності приміщення центру є доволі низьким.

Таблиця 14.

Зведена інформація щодо доступності закладів підтримки ВПО, утворених переміщеними органами управління з Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей на території Одеської області.

Найменування	Місце розміщення	Режим роботи	Джерела комунікації	Стан доступності для маломобільних груп	Бенефіціари
Осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади "3 Бахмутом у серці. Одеса"	м. Одеса, вул. Водопроводна, буд. 13	понеділок – п'ятниця 09:00 - 15:00	телеграм канал: https://t.me/bakhmut_in_Odessa номер телефону гарячої лінії: +380939718167	Наявний (не конкретизовано)	Внутрішньо переміщені особи з Бахмутської міської територіальної громади
Центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб "Я-Маріуполь", м. Одеса	м. Одеса, Деволанівський узвіз, 12, приміщення 1н, 3н	понеділок – субота 08:00 - 18:00	Facebook сторінка https://www.facebook.com/yamarupolodesa телеграм канал: https://t.me/mariupol_odesa	Умови доступності для маломобільних груп не забезпечені	Внутрішньо переміщені особи з міста Маріуполя та Маріупольського району
Центр підтримки ВПО Волноваського району Донецької області "Пліч-о-Пліч"	м. Одеса, вул. Косівська, 2Д, вул. Канатна, 83, додатково склад видачі гуманітарної допомоги: вул. Водопровідна, 13.	понеділок – п'ятниця 10:00 - 15:00	телеграм канал: https://t.me/volnovaha_dopomogi_odesa контактний телефон +380753525001 електронна скринька: plicoplicodesa@gmail.com	Наявний	Внутрішньо переміщені особи з Волноваського району Донецької області
Координаційний центр допомоги ВПО Щастинського району Луганської області в Одеській області	м. Одеса, вул. Європейська буд. 32	понеділок – п'ятниця 09:00 - 15:00	Facebook сторінка https://www.facebook.com/share/1HcJALgoyL/ телеграм канал: https://t.me/dopomogaluganska контактні телефони "гарячої лінії" (063)425-86-90, (099)013-20-26 електронна скринька: Odess-koord@ukr.net	Умови доступності для маломобільних груп не забезпечені	Внутрішньо переміщені особи з Луганської області
Гуманітарний центр Херсонщини "Вільні Разом"	м. Одеса, вул. Балківська, 35/1	понеділок – п'ятниця 10:00 - 15:00	Facebook сторінка https://www.facebook.com/profile.php?id=61572711915435 телефон для довідок 0975995945	Для маломобільних груп ВПО здійснюється адресна доставка гуманітарної допомоги.	Внутрішньо переміщені особи з Херсонської області

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Діяльність центрів підтримки ВПО, створених переміщеними органами місцевого самоврядування та військовими адміністраціями, відображає складний процес адаптації інституцій до умов війни та масового вимушеного переміщення. Попри різні моделі роботи, кадрові підходи та джерела фінансування, ці центри виконують важливу спільну роль. З одного боку, вони задовольняють ключові потреби жителів, які хоч і розсіялись, але локалізовані на певній території приймаючої громади чи області. З іншого боку, Центри сприяють збереженню зв'язку між земляками через спільні заходи та комунікацію загалом. Саме через такі Центри відбувається частина тієї інституційної тягlosti, яку втратили переміщені громади, але яка критично важлива для самозбереження спільнот, майбутнього повернення та відновлення.

Аналіз діяльності свідчить, що центри підтримки ВПО виникали не як елемент заздалегідь планованої державної політики, а як реактивна відповідь на гостру потребу підтримати людей у період масових переміщень та спроб інтегруватися в нових місцях. Це визначило їхню природу – різномірну, гнучку, залежну від управлінських рішень, кадрового ресурсу, волонтерських практик, донорської підтримки. Водночас саме ця непередбачуваність спричинила нерівномірність інституційної спроможності: одні центри вибудували стабільні команди, системи обліку та мережу працюючих партнерств, тоді як інші функціонують в форматі мінімальних інформаційно-гуманітарних пунктів без чіткої моделі роботи та з середньо-низькими перспективами розвитку.

Попри це, в усіх досліджених випадках Центри стали важливою точкою доступу до послуг для ВПО та містками між земляками, які перемістилися раніше і тими, хто продовжує шукати кращих умов та можливостей всередині країни. На практиці такі осередки виконують функції, які не визначені законом, національною чи регіональною політикою: від гуманітарної допомоги до психологічної підтримки, соціальної навігації, консультативного супроводу, культурних і комунікативних заходів. Це свідчить про структурний вакуум, у якому працюють переміщені громади, а також про відсутність якщо не єдиного стандарту Центру підтримки ВПО, то принаймні кількох моделей на вибір, які на практиці підтвердили свою сталу ефективність.



Помітним є і те, що гуманітарний компонент діяльності поступово скорочується через обмеженість ресурсів, а центри все частіше виконують роль соціальних сервісних хабів. При цьому системні елементи, такі як збір даних, доступність для маломобільних груп, робота з потребами різних категорій ВПО, досі залишаються нерівномірними або неструктурованими. Втім, це не означає, що проблема із забезпеченням доступності перебуває виключно у площині відповідальності Центрів, чи органів, які їх утворили. Адже влада приймаючих громад зацікавлена використовувати інклюзивні будівлі та приміщення в першу чергу для власних потреб. Тому Центри вимушені коритуватися тим, що пропонується і адаптуватися, подекуди з оплатою оренди та комунальних витрат. Те саме стосується комунікації: центри мають активні інформаційні канали, але лише частина з них використовує інструменти взаємодії та аналізу потреб, а якість та актуальність контенту для бенефіціарів часто не є рівнозначною.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що центри підтримки ВПО стали де-факто елементами інфраструктури збереження та розвитку людського капіталу переміщених громад, однак потребують координації та інституційного посилення, певної стратегії з чітко окресленими ролями, цілями та завданнями у процесах відновлення й реінтеграції територій. Саме така стратегія могла б подолати невизначеність та покращити ефективність та якість задоволення потреб постраждалих від війни людей.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для Міністерства розвитку громад та територій, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України :

1. Провести повний функціональний аналіз діяльності центрів підтримки ВПО та розробити рекомендації з типами моделей функціонування таких осередків, заснованих на кращих практиках з чіткими стандартами сервісів та доступності, кадровими вимогами та індикаторами ефективності.
2. Зафіксувати у державних політиках щодо внутрішнього переміщення та тимчасово окупованих територій чіткі ролі, цілі та завдання центрів підтримки ВПО зокрема у контексті збереження та розвитку людського капіталу, інституційної тяглості та підготовки до реінтеграції включно з механізмами підтримки та посилення інституційної спроможності.

3. Запровадити єдину систему моніторингу потреб ВПО, що дозволить сформуванати цілісну політику на основі даних, а не точкових ініціатив.
4. Реалізувати проєкти зі створення мультифункціональних міжрегіональних центрів в місцях найбільшої концентрації ВПО шляхом будівництва або реконструкції будівель (приміщень) для досягнення належного рівня безбар'єрності.

Для обласних військових адміністрацій Донецької, Луганської, Херсонської, Запорізької областей:

1. Сприяти уніфікації підходів до створення та роботи центрів, запровадити супровідну методологію, типові посадові інструкції.
2. Забезпечити координацію та підтримку у взаємодії з донорами і програмами гуманітарної допомоги, щоб зменшити залежність центрів від одного джерела ресурсу.
3. Визначити посилення спроможності мережі центрів як ключовий напрям у обласних стратегіях розвитку та забезпечити виконання відповідних завдань через ключові проєкти.
4. Посилювати видимість центрів, їх взаємодію для обміну кращими практиками через проведення національних та регіональних форумів, двосторонніх візитів тощо.

Для переміщених військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування

1. Поступово переходити від волонтерських моделей до інституційно оформлених структур, що мають штат, положення та чіткі функції.
2. Удосконалити систему обліку даних, включно з категоріями бенефіціарів, кількістю звернень, видами послуг і оцінкою результатів діяльності.
3. Запровадити системну двосторонню комунікацію, включно з дослідженням потреб, гарячими лініями та регулярною аналітикою щодо звернень.

4. Визначити пріоритетність та забезпечити безбар'єрність приміщень з урахуванням потреб вразливих груп.
5. Зробити акцент на дієві партнерства та розширювати їх, пріоритезувати контекст підтримки центрів в рамках проєкту "Пліч-о-пліч: згуртовані громади".
6. Застосовувати підхід унікальності послуг, орієнтований на комплексні потреби ВПО та запобігання дублювання функцій органів влади та інших акторів приймаючих громад.

Для донорських організацій

1. Враховувати у плануванні програмної діяльності компонент посилення інституційної та ресурсної спроможності центрів, покращення рівня безбар'єрності та якості комунікацій, підвищення знань та навичок працівників.
2. Розглянути можливість реалізації міні ініціатив на базі центрів.



Асоціація сприяння самоорганізації населення – всеукраїнська громадська організація, заснована у 2006 році, яка працює над розвитком демократії та спроможних громад в Україні через підтримку самоорганізації, громадської участі та місцевого самоврядування. Асоціація об'єднує громадських активістів і організації, проводить дослідження, навчає та консулює громади й органи влади, сприяє впровадженню реформ, розвитку відкритого й підзвітного врядування, а також розробляє аналітичні й методичні матеріали для посилення місцевої демократії.

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших благодійних фондаций в Україні, що з 1990-го року допомагає розвивати в Україні відкрите суспільство на основі демократичних цінностей. За час своєї діяльності Фонд підтримав більше 20 тисяч проектів на суму понад 350 мільйонів доларів США.

Фонд Східна Європа – благодійна неприбуткова організація. Фонд є одним із лідерів громадського сектору в Україні, який реалізував понад 100 програм різного масштабу, тривалості та складності. Між напрямків діяльності – розвиток демократії та громадянського суспільства, гуманітарне реагування та відновлення, впровадження електронного урядування та багато іншого. Місія Фонду – трансформувати Україну в державу, яка служить людям та їх захищає.

Норвезьке агентство з питань розвитку (Norad) – ключовий урядовий орган відповідальний за реалізацію міжнародної політики розвитку Норвегії. У тісній співпраці з глобальними партнерами Norad прагне до більш зеленого та справедливого світу, де поважаються права людини й ніхто не залишається осторонь. Виступаючи від імені Норвегії, Norad управляє грантами на довгостроковий розвиток і гуманітарну допомогу, а також надає експертні консультації Міністерству закордонних справ Норвегії та Міністерству клімату й навколишнього середовища. Завдяки знанням і співпраці Norad забезпечує реальний вплив норвезької допомоги на глобальний розвиток.

Швеція інвестує державні ресурси в міжнародні зусилля з розвитку, спрямовані на покращення умов життя людей, які стикаються з бідністю та утисками в усьому світі. Швеція співпрацює з Україною з 1998 року, підтримуючи незалежні медіа, громадянське суспільство, захист довкілля та соціальні реформи. Сьогодні її довгострокова підтримка також включає відбудову інфраструктури та економічне відновлення, а також гуманітарну допомогу тим, хто постраждав від війни. Ця діяльність здійснюється за підтримки Швеції через **Шведське агентство з питань міжнародної співпраці та розвитку (Sida)**.